

K R A K O W S K I

POWSZECHNEY ZABAWIE POŚWIĘCONY.

Pismo to zależące od wspólnego kaprysu Wydawców i Czytelników, wychodzić będzie tymczasem bez prenumeraty, co Sobota o g: 3. po południu u Mateckiej. Explarz gr. 10.

Kuryer dla świąt niewyjdzie 14. go lecz dopiero 21. Kwietnia.

K R A K Ó W.

NASZE PRÓŻNOSCI I GŁUPSTWA.

J tonem prowadzącym swoje głupstwa zdobi.--

"Co ja za śliczny mężczyzna! Nieprawdaż Jaźminie? Dalibog, że sam sobie napatrzeć się niemogę. Patrz tylko, jeżeli masz wzrok dobrego tonu waletów, patrz tylko co to za nóżka w tym buciku warszawskim? co za pantaloniki! co za fraczek! a co za westka! a jak wykwintnie zawiązana krawatka? Ach! to jest coś osobliwego, w mojej całej osobie. Jakże? niewyglądam na Pana?,"

Tak mówił do swego służącego bohatyr tej prawdziwej powieści *Monsieur Lebeau*, (Lebo) młodzieniec osobliwych zalet; — elegant *prima sorte*, — dowcipu który z *feinzylbrem* porównać można; — głowa obszernych wiadomości pod względem nauk i sztuk pięknych; — decydujący o wszystkim bez odwołania, — wiedzący najmniejsze wypadki, lepiej nawet od tych którzy się przytrafiły; piękny jak rzeka Jordan, płynąca mlekiem na piaskach Palestyny; i dla tego też starożytne swoje nazwisko, mniej powabne odmienił dziś na *Lebeau*; słowem młodzieniec na którego kobiety pieszczotliwe oko zwracały, gdzie kolwiek się pokazał; — i z tąd nakoniec taki próżny, jak widzieliśmy na wstępie. —

"Ay, że Pan śliczny, to śliczny, odpowie pochlebca Jaźmin, z dmuchując mu piórka z rękawów; możesz Pan między najpierwszych magnatów wniść sobie bez ceremonii; żaden z naszych, rozumie się z naszych elegantów, nie był jeszcze tak ciekawie przez wszystkich uważany jak Pan! Gdzie się Pan obrócisz, to na Pana zaraz oczy wytrzeszczają? Każdy mężczyzna, przez zazdrość pyta się: "Co to za figura? co „ to nudny fanfaron? co to za wymuszona „ na facyata? Jak on udaje? Myśli że „ cały świat nim tylko jest zajęty?," — Ale nie tego zdania są piękności stolicy. Uważałeś Pan wczoraj na maskaradzie, jak śliczna jakaś dama, za którą się rój pułkowników i generałów uwijał, śmiejąc się, zapewne z ich natarczywości, mówiła do drugiej wskazując na Pana: "Otoż przedmiot moich westchnień! Patrz *Emilio*, co to „ za śliczny chłopiec? Do jakiego stopnia jest zajmujący? Z oczu jego „ miłość, dowcip, i talenta przemawiają!...," —

"Ja to dobrze słyszałem Jaźminie; a wiesz kto ony były? Jedna jest księżniczka a druga hrabianką. — Ach! jak Pan jesteś szczęśliwy, zawoła Jasmin z uniesieniem. — To prawda, żem szczęśliwy! odpowie *Monsieur Lebeau*, poprawiając krawatki. — Czy Pan gdzie teraz wychodzi? — Sam niewiem gdzie pójść. —

—Niech Pan idzie na teatr. Dziś grają sztukę klasyczną, jak czytałem w almanachu, więc parter będzie prawie pusty, a łoże dla okazania dobrego smaku, będą choć w czwartej części zajęte, więc Pan będziesz od każdego widziany. Xiężne, hrabińskie, baronowe, bankierowe, kupcowe, będą za Pana mglały; niepróżno więc Pan zapłacisz parę złotych za bilet. — Paradna myśl Jaśminku! To tedy mówisz, że mnie kobiety ubostwiają? — Alboż Pan niezasługujesz nato? — „Dla tego też tak niezdolny jestem w karty, onegdaj zgrałem się do szeląga, i gdyby nie nasz przyjaciel Pan Geldbrenner wexlarz, że mi pożyczył sto rubli, dziś bym pewnie chorował; i tak czuję się jeszcze nieco słabym. Biegaj po doktora niech mnie przed wyjściem do teatru odwiedzi. — Prawda żeś Pan trochę błady i mdlejące masz oczy, oddech bardzo delikatny, ale zato Pan będziesz interessowniejszym w teatrze, tylko Pan niezapomnij mówić z cicha. — Masz rację Jaśminie, że mi tak dobrze, więc niechodź już po doktora, —

„Dobry wieczór! dobry wieczór! wykwińtku! a dokąd że się tak spierfunowany, że mi aż w nosie kręci, wybierasz? krzyknie Major Figlacki, wypadając nagle do pokoju? A cóż to zapomniałeś że u mnie dziś faraonik, a widzę taki stos rubli na twoim stoliku! — Niekrzycz tak majorze, zmiłuj się, głowa mi źle wyrabia, pierś mnie boli, jestem *indisposé*, proszę cię niestupać tak i niebrzęcz ostrogami! — Ey! do stu batalionów, nieudawałbyś takiego pieszczocha, odpowiedź drwiący major, bo już z ciebie i tak wszyscy się śmieją że jesteś oryginał i fanfaron szesnastej próby; a ty znasz moją otwartość, ja nie nieobwijam w bawelnę. — To prawda, mój majorze, że jesteś za nadto szczerzy; ale nie krzycz zmiłuj się. — No! każ mi faykę nałożyć twojemu ka-

mercymbałowu, choć parę pyków pociągnąć. — Ale zmiłuj się, majorze, moja głowa! — At! co mi do twojej głowy! Ey dalibóg wykwińtku, niewiem co bym dał za to, gdybym mógł z połowę fanfaronady wyparować z ciebie jakim sposobem! wierzaj mi, że byłbyś niezły chłopiec, i uszedłbyś pomiędzy ludźmi, gdybyś chciał być naturalnym. Ale ty codzienną inną postać przybierasz, i ledwie, że nie chłopcy ulicznicy znają cię już z tej strony. Wszakże to jeszcze onegdaj słyszałem cię mówiącym, że jesteś zdrow jak lew, że cię nigdy głowa niezaboli, że pięć funtów wieprzowiny, *notabene* wieprzowiny, tak niezdrowego zjesz mięsa; że po niej kielich araku jak wody palniesz duszkiem; lecz mówiłeś to może dla tego, żeś pomiędzy nami sołdatami słyszał, rozprawiających o swej dziarliwości, nieprawdą? Wczoraj zapewne musiałeś znów być gdzie między szklanemi ludźmi, słyszałeś ich narzekania na ostrość klimatu, na tęgość trunków, i twarde zrazówki z rożna, i dla tego dziś tak zdelikatniałeś. Zważ teraz sam, niejestże z ciebie śmieszny kawałek człowieka? — Majorze! na mój honor... — No, no, tylko się nie gniewaj, i honorowi teraz daj pokój; przekonany być możesz że ja ci życzę dobrze, dla tego właśnie tu przyszedłem dać ci przyjacielską naukę; bo gdybyś wiedział, jak się wczoraj z ciebie na maskaradzie nagrawano: było to właśnie w ten moment, kiedy ty słysząc filuterne i drwiące pięknych twarzy, czek pochwały, niewiedziateś z próżności, którą nogą masz naprzód stąpać, tobyś dziś może na prawdę zachorował. — Pan major zapomina że jest w mojem mieszkaniu! — Dla tego właśnie że pamiętam, mówię ci szczerą prawdę, bo gdybyś się w moim znajdował, obraziłbym przyzwoitość dając ci takie *lekcyje konduity*! — Nikt mi jeszcze niepowiedził że'm próżny, krzy-

knął *Monsieur*, bo nim nie jestem, tylko tyś niegrzeczny Majorze. — Co! niegrzeczny?... a czy chcesz żebym ci w ten moment dowiódł, że jesteś najpróżniejszą butelką, szklanką, pod stołcem? Pozwól mi zrobić małą podróż, do koła twego pokoju! — Ciekawy jestem, odpowie szydersko *Monsieur Lebeau*, ale mocnych dostający raczków na blade lica, N.B. od blanszu. — Zaczniemy więc zaraz od wniścia, rzecz major. Oto natym stolicku stoi miednica i kubek? Na coż przyniesy taki kram książek francuzkich, a każda na pół otwarta, jakbyś wszystkie myjąc się, razem czytał? a nawet tylko u jedney widzę kilka kart po przecinanych? tuż zaraz bilety wizytowe, rozsiane po podłodze, które dalibóg! założyłbym się żeś z cudzych wazoników powybierał, dla okazania, że od tak znakomitych osób odwiedziny odbierasz i masz ich sobie za nic, bo depecz po nich twoją delikatną nóżką?.. (Zdejmując jeden bilet z podłogi czyta) "*Hrabina Elwira*..") No patrzajże, proszę cię? Podobnaż to do rzeczy aby tobie, dosyć już tylko na tém, że tobie, takie damy wizyty oddawały?

"Rumienisz się? masz racją. Jdźmy dalej. No! otóż znowu! listy pozaczynane i pociskane po stoliku, czy pozwolił mi pierwsze wyrazy ich przezyrzć? — Ach! w jak szczególnym dziś hamorze Pan Major! — (Major czyta głośno.) "*Mon cher Comte!* — *Mon Prince!* — *Mon general et cousin!* Winszuję ci takiego kuzyna, Panie *Lebeau*, ale powiedz mi, niejest że to wyraźna *expozycyja fanfaronady*? Gdybyś to był przynajmniej chociaż bankierem, uwierzyłbym że z xiążętami możesz korespondować, przeciw nigdy w tak rozkoszney poufałości. Dosyć na tém. A teraz na co te ruble, ten zegarek, te pierścienie, te szpilki, rozrzucone po całym stole? — Dalibóg majorze, to za nadto!.. — Niegniewaj się proszę cię;

postanowiłem już raz, powtarzam, dać ci kochany wykwintku *kompletną naukę*, pozwól mi więc dokończyć. Nieuwierzysz jak to nawet uczciwość obraża tych, którzy cię odwiedzić mogą, że im się produkujesz z takimi przedmiotami? Bo jeśli przyjdzie majątniejszy, razi go twoja rubaszna chęć okazania mu, że się z nim chcesz mierzyć w dostatkach; jeżeli zaś uboższy, gotów pomyśleć, że go tą *expozycyją* poniżyć pragniesz; a jak natrafisz na jakiego satyryka, udzielisz mu swym kosztem niezłą myśl do wyśmiania twojej próżności; bo tylko u wexlarzy pieniądze po stole rozrzucone, są rzeczą na swoim miejscu., —

Przerwał dalszą rozprawę majora w padający do pokoju młody Aryszt, który odrazu temi słowy powstał na *Monsieura Lebeau*: "Proszę cię! po co ty zawsze łiesz i sanfaronujesz? Powiedziałeś mi wczoray, żeś był w sobotę na wieczorze u hrabiny Eleonory; ja też naleyszą wiarą, powtórzyłem to u baronowej Julii, która nazwawszy mnie łgarzem na twój rachunek, zapewniła, że w tym dniu żadnego wieczoru tam niebyło i że hrabina wcale cię nawet niezna. Już też czas mój *Lebeau*, żebyś się z rozumem pojednał. Nieuwierzysz jak mi to przykro, że mnie wystawieś na zawstydzenie w obliczu baronowej, która niecierpi fanfaronów. — Jak widzę, sprzyięgliście się dziś na mnie wszyscy, krzyknie *Monsieur Lebeau*, i proszę was idźcie sobie odemnie; co komu do moich postępków? — Znowu się gniewasz, rzecz major z drwiącym uśmiechem; lecz kiedy tak, to byway zdrów! — Byway zdrów przyda Aryszt wychodząc za majorem, zapewne dzisiaj znowu będziesz u jakiej xiężny na wieczorze, życzymy ci dobrej zabawy., —

Wyšli oba śmiejąc się z zagniewanego i razem zawstydzonego głupca, który tą razą; zamiast poyść udawać

w teatrze, poszedł spać, postanowiwszy jutro zejść, iż dla ważnych interesów do Londynu w krótko pojedzie. Ledwie się atoli kołdrą przyodział, wszedł niespodzianie sąsiad jego Pan *Procentko*, przypomnieć mu się na *Dobranoc* z obiecaną wypłatą jutro rano, pewnego dłużku. "Ach zmiłuy się, zawoła *Monsieur Lebeau*, dopierom od ministra z podwieczorku powrócił, mam trochę w głowie, niemogę z tobą mówić, a jutro jak nayraniej z xięciem Alfredem wyjeżdżam na polowanie, ale pojutrze mnie zastaniesz; dobranoc Ci! — Dziękuję WP. za tę przestrogę, rzeczy tamten; zatem jutro jeszcze spać będziesz, gdy komornik z mego ramienia obudzi cię do obrachunku. Dobranoc Panie fanfaronie!.. tgarzulu.. odrwiwaczulu.. próżny samochwale!.. głowo złocona! jutro od twoich urojonych xiążąt, hrabiów margrabiów i baronów, będziesz sobie mógł wizyty przyjmować w kozie., —
L....a. żona *Arysta*.

L I S T

SYNA MELPOMENY,

D O

WYDAWCY KURYERA KRAKOWSKIEGO

Wdawa się, iż się nie...

MOŚCI PANIE!

Nayprzód W Pana proszę, abyś mnie raczył zawiadomić, kto jest ten jakiś Pan *Karkoki*, co tak niegodziwie nadużył mojej ufności i wydał na jaw moją *Bijografię* w tak obnażonym z wszelkiej barwy sposobie: że mógł przez to niektóre genjusze zwłaszcza muzyczne!! moim kosztem na śmiech wystawić; że mógł *Spekulacyą*, to dziecko rozpieszczone chciwości, narazić na pewne niesmaczne powonienia; że mógł jednem słowem wygórowane talenta, uznane talenta, oryginalne, nie tłómaczone talenta, zmieszać z śieczką dla

zwierząt?.. — Lecz przystąpmy do rzeczy, która żeby nawet krótszą być mogła od przedmowy, niech będzie w następujących zarzutach ograniczona:

I. Ze Pan *Karkoki* kupił mi w prawdzie u *Pollera* śniadanie, o w pół do drugiej z południa; ale to był *bistek* nie *sztufada*, zatem jedno kłamstwo szkaradne!....

II. Powiada Pan *Karkoki*, że 15. fuklow dostałem od mego kapitana na dowód jego ku mnie *afektu*: zmyśla!.. bo tylko mu o 5. wspominałem. To straszna rzecz jak ci Panowie literaci lubią dzisiaj przyczyniać.

III. Co za niegodziwość... mówiąc iż w rzędzie naszych wojujących artystek, znajdowały się *expokojówki*, wspominać to z pewnym tonem lekce wazenia pokojówek? — Powiedz W Panu Panu *Karkoki*, że niejedna już pokojówka awansowała na pannę, a przynajmniej w paszporcie, gdy tego było potrzeba; chociaż przeciwko jej panieństwu *naywiększe bluźnierstwa rozsiewano*. Zatem ja nieogłem bez uszanowania mówić o artystkach kształconych w przedpokojach, i trynufujących na jarmarkach! —

IV. Niemogę także darować Panu *Karkoki*, bo jako człowiek honorowy i such do korda, gotówbym go nauczyć, za te w spomnienia *fa-jułów, maszajów, niezgrabników, kotów, kuczek, sądneho dnia, i michałków*, pod względem wielkich oper; bo nayprzód to jest nieprawda, ażebym ja w tak święto kradzkich kolorach malował nasze prześwितne grono wojujące; powtóre że takie *apostrofy* mogą i inne genjusze do nas nienależące, trącić po delikatnych nerwach, i nadwerekzyć ich wziętość, już zrobioną.

V. Oświadczyć W Panu nakoniec temu Panu *Karkoki* że ja teraz jestem angażowany, w daleko większém znaczeniu, i w muzyce tak postąpiłem, że wnet do jakiej akademii na profesora powołany zostanę; bo wedle potrzeby:

- „Śpiewam sopranem, altem, tenorem, i basem,
- „ Tłómaczę z francuzkiego, choć czytam jak sroka,
- „ Wiersze robię wybornie i wynaydę z czasem
- „ Nowy rodzaj muzyki do ucha i oka;
- „ A wiedząc, że przesada jest zyskow królowa
- „ Napiszę w net operę dziewięćcio aktową;
- „ Lecz nieurzy jej Kraków, -- bo ona w Algierze
- „ Prawdziwych tylko znawców poklaski odbierze.

(podpisano) *Nieznanomy SOKOLEK*
pod nazwiskiem
GWOŹDZIKA.